

z 1881. évi
mel közhírré
járásbíró-
mu végzése
uradalom
880 kor. és
g 1901. évi
kielégítési
alt és 1600
ingóságok,
eladatnak.
i kir. járás-
sz. végzése
veteles és a
tségek ere-
ésére 1902.
delelőtti 10
oz a venni
el hivatnak
az 1881. évi
értelmében
bbbet ígéro-
alul is, el

ndó ingosá-
glaltatták s
volna, ezen
e. 102. \$-a
deltetik.

május hó

rcsky,
ági végrehajtó.

NAK

tu

IK.

LÁBAN.

05

államvasutak.

r.

ony r. álló-
nos világitási
létesítésére,
k és anyagok
an való fel-
let.

szletes módo-
mellékleteivel
adó 75.440/92.
r. kir. állam-
t, Andrassy-ut
prona fizetése

ivenkint egy
átott ajánlatok
s hó 15 en déli
észeti főosztá-
sta utján kül-
mel látandó el:

erő bánatpénz
12 óráig a m.
énztáránál le-

feltétfizetnek
abbá olyanok,
érkeznek, vagy
ok, melyekben
ek figyelembe.

igazgatóság.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 130. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, június 10.

A delegációk után.

Nagybeeskerek, június 10.

(F.) A delegációk munkájának elvégzése után az idén is konstatalhatjuk, hogy a mi közjogi ellenzékünk ismét igyekezett ez intézménynek prestigét csorbítani, hogy ilyen módon a beléje helyezett bizalmat megingassa, ámde ez a kísérlet megint meddő és eredménytelen maradt, mint mindig.

A delegáció prestige az idén sem lett kisebb, mint volt eddig; megmaradt azon a színvonalon, amelyre azt nagynevű megalkotói, közjogunknak két nagy szellemóriása emelték s ahova az ellenzéki epigonok támadásai föl sem érnek.

Deák Ferenc és gróf Andrassy Gyula nem ideiglenes jellegű alkotást hoztak létre, amelyet már egy emberöltő után meg lehetne dönteni és bolygatni, hanem maradandó jellegű és értékű szervezetet, amelynek mindjobban meg kell gyökere-sednie a nemzeti felfogásban.

A szabadelvűpárt, mint a 67-es alkotások megteremtőinek letetemenyese, tekintélye egész súlyával védi a közjogi alap minden részét, minden intézményét, tehát a delegációkat is. S valóban erre van is elegendő oka a szabadelvűpártnak, mert tökéletesebben a monarchia két államának kapcsolatát és másrészt a törvényhozások souverenitását, sértetlen fentartását megoldani nem lehetett volna.

Az ellenzék ugyan most is igyekezett a delegációk Achilles sarkait megkeresni, ámde Széll Kálmánban éppenséggel nagyon emberére talált, mert hisz köztudomásu, hogy a miniszterelnök éppen a közjogi kérdésekben a legmélyebben járó felfogással és a legtisztultabb itélettel bír, akinek egyénisége teljes garanciát nyújt, hogy a

67-es alapot biven megtartja és megtartatja, anélkül, hogy alkotmányunknak és ottani szouverenitásunknak az ellenzék jóakaró védelmére volna szüksége.

A közigazgatási bizottság ülése.

— június 9.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta rendes havi ülést gróf Bethlen Miklós főispán elnöklésével. Az ülésen részt vettek:

Dr. Dellimanics Lajos alispán, dr. Vinczehidy Ernő főjegyző, Tóth István kir. pénzügyigazgató, Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke, dr. Paeséri Károly kir. tanfelügyelő, Hegedűs János anyakönyvi felügyelő, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Michalovich Ödön árvaszéki elnök, dr. Wiedorn Adolf kir. ügyész, dr. Piechl Szilárd m. főorvos, Faragó János pancsovai kir. segéd-tanfeligyelő, Babits József, Steinitzer Géza, Várnay Imre, dr. Mangold Samu, Jankó Ágoston bizottsági tagok, mint előadók Filkovies Boldizsár, Bielek Antal, Szilágyi Albert, Strósz Béla, dr. Balázs Iván, Hertelendy Ferenc m. aljegyzők.

Gróf Bethlen Miklós főispán első elnöklése alkalmával szívélyesen üdvözölte a bizottsági tagokat s azután megnyitotta az ülést.

Tárgyalás előtt bejelentette, hogy Karátszonyi Jenő gróf, Rónay Ernő, Nikolics Fedor báró, Csávossy Gyula és Vinczehidy Izsó részben levéllileg, részben táviratilag kimentették elmaradásukat.

Ezután áttértek a tárgysorozatra, a melyből az egyes szakeladók jelentéseit a következőkben ismertetjük:

A pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt év végével 3,161.843 kor. 05 fillér adóhátralék mutatkozik, amihez hozzájárult a folyó évi adó-tartozásnak és utólagos előírásnak I—II. évnegyedi esedéke: 4,045.435 kor. 95 fillér, vagyis az összes tartozás ezen a címen 7,207.279 kor.

Ebből 42,775 kor. 23 fillért töröltek a folyó évben befizettek 2,558.114 kor. 54 fillért, a hátralék tehát 4,606.339 kor. 23 fillér, ami az összes tartozás 64%-ának felel meg. Összehasonlítás szerint a folyó évi május havi befizetés 44.596 kor. 74 fillérrel, a folyó évi január—május havi befizetés pedig átlagosan 57.164 kor. 80 fillérrel kedvezőbb, mint a múlt év hason időszakában teljesített befizetések. A hadmentességi díjakból a megállapított 281.779 kor. 62 fillér tartozásra 12.228 kor. 59 fillér folyt be. A hátralék 269.551 kor. 3 fillér, ami az összes tartozás 95%-ának felel meg. A hadmentességi díjak befizetése 4053 kor. 74 fillérrel kedvezőbb, miut tavaly volt. A jelentés végül közli, hogy fizetési halasztás 5 esetben, ideiglenes házádomentesség 24 esetben engedélyeztetett és hogy a törökkanizsai, törökbecsei, módosi, antalfalvi adókerületekben az egyenesadó követő bizottságok befejezték működésüket, a többiekben a tárgyalások folynak.

A tanfelügyelő jelentése során minde-nkelőtt beszámol az iskolalátogatásokról. Május hó 22-én meglátogatta a klekki községi elemi iskola 3 tantermét 2 tanítóval és 1 tanítónővel. A tanítás eredményével általában meg volt elé-gedve, csak a magyar nyelvi oktatás kíván még nagyobb buzgalmat és módszeresebb elbánást a tanerők részéről. Ugyanis kénytelen volt az iskolai számadás összeállítása körül észlelt hanyag-ság miatt feddésben részesíteni s a számadásnak záros határidőn belül való beterjesztésére utasi-tani az iskolaszéket, valamint kénytelen volt a községi iskolaszék újjialakításánál észlelt szabály-talanságokat megszüntetni. Május hó 24-én meglátogatta a nagybeeskereki közs. elemi iskolát s az iskola bel és küléletének megbirálása szempontjából megvizsgálta Rédl Ferenc I. fiu, Szilvassy János II. vegyes, Váry Mihály III. fiu, Fischer Mór III. fiu, Bányai Jakab IV. fiu és Wégling István IV. fiu osztályát, összesen 6 tantermet 6 tanítóval. A tanfelügyelő itt is tel-jesen meg volt elégedve a tapasztalt eredménnyel. Öröndetes körülménynek jelezheti, hogy ezen iskola a magyarosítás terén kiváló szolgálato-kat teljesít. Az iskolákban tisztaságot, rendet ész-lelt s a tanulók fegyelmességével meg volt elé-gedve, csakis az iskola udvarát találta a mint-egy 1300 tanuló részére szűknek. Ezen idővel ugy lehetne segíteni, hogy az iskola természet-szerű fejlődésével egyes osztályok a város külső

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az első vásáron.

Kárász Mihálynak nagy napja lesz. Ugy készül rá, mint valami hadvezér a döntő ütkö-zetre. Fiatal, önálló. Ismeretsége még nincs. E nélkül pedig nem élhet meg.

— Nem baj, vigasztalja magát. Majd lesz a vásár után. A ki a munkámból vesz, az meg-emleget s máskor is megkeres. Meg bizony, mert a milyen portékát én adok neki, olyant jó pénz-ért sem kap minden mesternél.

Gyönyörrel nézi kész munkáit. S míg azok nézésébe elmerül, lelke előtt elvonul multja. A tanonc és segédsége éveinek ezernyi baja, kelle-melensége. Most már mindezeknek vége. El van-ak örökre temetve. Legfőlebb, ha néha-néha egy-egy pillanatra az emlékezet szárnyain térnek hozzá vissza. Végre önálló. Itt van az ígéret föld-jének határán. Csak az a szorgalom és kitartás kell, a mivel eddig birt s hozzá még egy kis szerenese, hogy mindaz, a miről álmódott, valóvá legyen.

A nagy nap elérkezett. Kárász Mihály némi-leg izgatottan megy be az országos vásárra áru-sítani.

Sietve halad a sátor-utcákon végig. Szinte megkönnyebbülten lélegzik fel, mikor a saját sátorába tér be.

A vásár még nem kezdődött meg. Mester-társai csoportokba verődve hangosan, jó kedvvel beszélgetnek. A reménység mindnyáját vigkedé-lyűvé teszi.

Kárász Mihály a sátorában mindegyre rendez-kedik. Majd a kádát, majd meg a székét tolja. teszi odébb. S mikor bevégi, ujólag kezdi.

Közeledik a vásár megkezdése. A beszél-

gető csoport oszlófélben van. Most veszik észre Kárász Mihályt.

— Mi a neve ennek az új mesternek? — kérdi Dongó Düllögőtől.

— Nem tudom!

— Hát nem ismered?

— Honnét ismerném?

— Előljárársági tag vagy.

Igaz, de még sem tudom, kinek hívják.

— Szaporodunk, mindegyre csak szapo-rodunk — mondja panaszosan Kádár.

— Igazad van koma — szól Dongó. Ma-holnap minden vevőre egy mesterember esik.

Tessék azután jó vásárt csinálni és megélni.

— Ugy van, — mondják valamennyien.

— Persze nem tétszik nekik a segédség. — folytatja Dongó. A mi időnkben, ugy-e koma, annyi idős korunkban, mint a mennyinek ez a nem tu-dom hogy hívják kinéz, rá sem gondoltunk az önállóságra. Bedig mi volt akkor a segéd? A mesternek a kutyája. Vándoroltunk, meg is tanultuk a mesterséget becsületesen. Vált is belőlünk olyan önálló, a milyen csak kell.

— Ez már szent igaz.

— Nem is potyáztuk ám a munkát félig ingyen, félig meg ajándékba, mint a mostani fiatalok. Egy szóval megmondtuk az árát, tudta a nép, hogy nem teketóriáznak. Nem iz alkudo-zott sokat, hanem fizetett, mint a köles.

— Jó világ is volt az. Többé sohasem lesz olyan.

— Hátha! — veti oda Gönczöl.

— Nem lesz, nem, ha mondom, soha, — erősíti Dongó. Én tudom, miből állítottuk össze s milyen áron adtuk a munkát. Volt is mellette élet, még szerezni is lehetett. A mostaniak csak a szemnek dolgoznak. Kieifrázzák s olesón adják. Ez tetszik a népek.

— Bolond is, aki jót készít. Éhen hal mel-lette.

— Én is sokszor mondom, de nem tudok róla leszokni. Azután meg a cifrázáshoz sem so-kat értek

— Nem is lesz ma vásárunk.

— Magamnak sincs hozzá sok bizalmam.

Hanem azért, a melyiknek csak illendő kérője találkozik, férjhez adom.

A vásár megkezdődik. A mesterek egymás-után rakják elő kész munkáikat. Szórványosan már a vevők is jönnek. Analogva lépkednek; meg-megállnak. S a most vizsgálódva nézik a munkákat, a tulajdonos ajkán elhangzik a kér-dés: kinek valót keres atyafi?

Alig néhány pere alatt a kirakodással ké-szen vannak. A vevők is mind sűrűbben s na-gyobb tömegekben jönnek. Nem sokára a széles sátor-utcák között tarka emberáradat hullámszik végig. Az áradat egyik-másik sátonnál egy pillanatra megtorlódik. Majd tovább hömpölyög, mint valami óriási folyam hulláma. De nem rombol s nem sodor magával semmit. Csak fülsiketítő zaj támad a nyomában, melyből néha-néha kihallat-szik egyik-másik alkudozó vagy eladó szava.

Kárász sátora zsufoolva van. Dongó láb-ban égő szemekkel nézi, mint valami csodás, soha sem látott tüneményt. Nézi s egyszerre csak kitör belőle a legyőzöttnek minden fáj-dalma, keserősége. Haragosan mondja: en-nek a semmiháznak ugyancsak kedvez a sze-rencse.

Óvatosan, nesztelenül Kárász sátorához lopózik s visszafojtott lélegzettel hallgat. Amint hallgatódzik, gyűlölettől lángoló arcá lassanként visszanyeri természetes halovány színét. Majd-hogy fel nem kiált örömben. Micsoda árt kér a munkáért! Akár mint én régente, mikor még nem volt oly nagy a szegénység, mint most. Ni, azt meg elereszti. Csak nekem ígérne amnyit, szivesörömet adnék neki portékát.

Megvárja, míg a vevő a sátonról eltávozik.

részeibe fognak kitelepíteni s így a tanulók száma apadásával az udvar céljának meg fog felelteni. Ugyanaznap megvizsgálta a kereskedő és ipartanonciskola 2 tantermét 2 két tanítóval. Itt az 1. osztályban kedvezőtlen, a 2. osztályban jó eredményt észlelt. A kedvezőtlen eredmény abban leli magyarázatát, hogy a kereskedő tanoncok felette kevés előismerettel lépnek az iskolába. Május 28-án megvizsgálta Nagyikindán a Rac-kovits-féle magán elemi leány iskolát, melyben kiváló fegyelmezést és taneredményt észlelt, nagy-örömeire szolgál az iskola mintászerű elhelyezése és felszerelése, valamint azon örvendetes körülmény hogy ebben az iskolában a tanulók tulnyomó része a hazafias érzelmi szerb szülők leánygyermekai, kik ezen intézetben nemcsak a magyar nyelv, hanem a hazafias szellem elsajátításában kitűnnek, mi az intézet kiváló buzgalmu igazgatójának Lujanovics Szidóniának és az intézeti felügyelő-bizottság egyik buzgó tagjának Jankó Ágoston urnak érdeme.

Ugyanaznap megvizsgálta és rendbe hozta a nagyikindai áll. polg. leányiskola 1900/901. tanévi számadását. Május hó 30-án meglátogatta a szerbíttebeii áll. elemi iskola egy tantermét egy tanítóval, melyben kielégítő eredményt s a gör. kel. szerb elemi iskola négy tantermét két tanítóval és két tanítónővel, melyben a magyar nyelv tanításánál a két tanítónőnél kielégítő eredményt, a két tanítónál pedig nem kielégítő eredményt észlelt. A szerb-íttebeii közs. ovodában jó eredményt észlelt a magyarnyelv tanítása tekintetéből. Szomorú tapasztalatot szerzett azonban a magyaríttebeii közs. el. iskola tantermében, melyet David József közs. tanító vezet, ebben a tisztán magyar ajku községben teljes eredménytelenséget észlelt. A tanítót emiatt megfedvén, az kijelentette előtte, hogy maga is belátja, hogy nem való a tanítói pályára s e miatt a tanév végével lelép a tanítói pályáról.

Megemlíti a tanfelügyelő a zombolyai Jesuleum felavatását, melyről konstatálja, hogy az intézet csirájában is sokat ígér s kisedővásoknak és az árvaügynek hasznos szolgálatokat fog tenni. Június 2-ikán meglátogatta a zombolyai közs. polg. fiu iskolát, ahol rendet és általában jó taneredményt észlelt. Ugyancsak meglátogatta az ottani állami elemi iskolát is, ahol jó taneredményt tapasztalt. Június 3-ikán megvizsgálta a szent-huberti, szoulturni, károlyligeti községi elemi iskolákat. Elismeréssel emlékezik meg a tanfelügyelő Marx Tamás szent-huberti és Schorsch Gyula károlyligeti tanítók magyar nyelvi tanításáról. A magyar nyelv érdekében föltétlenül szükségesnek találja a tanfelügyelő, hogy e három községben ovodákat állítanak föl. Június 7-ikén meglátogatta a nagybecskereki állami polgári fiu iskolát. Megvizsgálta az első osztályban Szalavári Ede tanár mértani rajzi, az I. b. osztályban Szenes Adolf számtani, a II. osztályban Knyaskó Lajos igazgatótanár földrajzi, Erdős Béla természetrajzi, Kolb Lajos tanár német nyelvtani, a III. osztályban Török Ferenc magyar nyelvtani és történelmi, a IV. osztályban Urhegyi János magyar stilsztikai tanítását. A

Ekkor int neki. Az megérti. Ajkbigygyesztve, fitymálva szemléli a kész munkákat. Hosszas keresés után talál kedvére valót. Az ára után tudakozódik. Dongó annyira tartja, a mennyit a vevő amott ígért. Még fel is dicséri s számtalanszor megesküszik, hogy haszon nélkül adja. A vevő kifogásokat tesz, de már beleunt az alkudozásba. Egy-két tenyérbeacsapás, kézszorítás után meg van közöttük az alku.

Az első fecske után jönnek a többiek. Sátorra megtelik vevőkkel. Nincs már ideje Kárászhoz áttekinteni, de nem is kell a vevőit elcsalni; neki is felvirradt a napja.

Az alkony lassanként ráborul a tájra. Egy-két elkésett vevő lézeng még a sátorok között. Azok is sietve távoznak. A mesterek egymásután csomagolják el a megmaradt munkáikat s eltávoznak. Nem sokára csak a munkák őrzetere visszamaradt tanoncok beszélgetése, kacagása lesz a nagy csendességben az egyedüli zaj. Majd ők is elcsendesednek s a ládák tetején rögtönzött fekhelyeken pihenik ki fáradalmaikat. Csendes lesz minden. S ezt csak az éji örök egyhangu léptei s az ébrenlétüket jelző kürtjeik tompa hangja töri meg.

Dongó együtt indul el Kárászszal. Utközben bizalmasan kérde, hogy füstött a vásár, szomszéd?

— Elég szépen. De loptak is tőlem.

— Öregebb emberekkel is megcsik az ilyen.

Beszélgetve érik el az első csapszéket. A többiek is ott vannak, ők is betérnek. Mire a második pohárral a port leöblítik a torkukról, akkorra már össze is barátkoznak. De nincs idő a sok beszélgetésre, fáradtak, sietnek haza.

Kárász Mihály egy győzedelmes hadvezér boldog önérzetével tér nyugalomra. A siker felülmuta hépzületét. Látja szerencse-csillagának feltűnését. Ennek fényénél száll szeméire az enyhét adó édes álom s szó eléje szivárványszínekből boldog, szép jövőt.

Duka Imre.

tanítás és fegyelmezés eredményét az iskolában általában jónak találta, de kiemeli a tanfelügyelő Knyaskó Lajos igazgató és Szenes Adolf tanár kiváló ügybuzgalmát.

Az elmúlt időszakban a tanfelügyelő tehát meglátogatott összesen 39 tantermet 39 tanerővel, két ovodát két ovónővel.

Steinitzer Géza kérdést intéz Gockler Lajos nagybecskereki tanító fegyelmi ügyében. Ez a tanító már évek óta fel van függesztve s fegyelmi ügye mind ez ideig nincs elintézve, mert nem tudnak neki semmiféle végzést kézbesíteni. Ez alatt a város folyton fizeti neki egyharmadrész fizetését, a melyet testvére vesz fel, akit erre fölhatalmazott; azonkívül a város kénytelen helyette más tanítót fizetni, ami kétszeres kiadással jár a városra. Kéri, hogy küldjenek ki ügygondnokot és a fegyelmi ügyet mielőbb folytassák le.

Dr. Pacséri Károly tanfelügyelő azt válaszolja, hogy Gockler fegyelmi ügye a fegyelmi választmánynál van, ő már megsürgette s hiszi, hogy a választmány rövid idő alatt elintézi az ügyet. Steinitzer tudomásul veszi a fölvilágosítást.

F aragó János, Pancsova és vidéke népoktatási ügyeinek vezetésére kirendelt kir. segédtanfelügyelő havi jelentésében közli, hogy a kultuszminiszter a délvidéki tanítók egyesülete fiókkörének tagjai számára az 1902-iki tanítógyűlésre utiköltségre 867 kor. engedélyezett. Jelenti, hogy a végszentmihályi községi elemi iskolánál egy ötödik tanítói állást szerveznek, jelenti továbbá, hogy az elmúlt hónapban meglátogatta a sztaresovai, sándor-egyházai, révaufjalusi, alibunári, szefkerini, barándai, torontálszigeti, csentai és idvori községi és állami iskolákat, valamint a sztaresovai, révaufjalusi, torontálszigeti és csentai kisedővőket.

A fővárosi jelentés szerint a közegészségügyi állapot május havában elég kedvező volt. A difteritisz esetek száma 41-ről 21-re apadt, hét új betegedéssel, a tifuszesetek pedig 5-ről négyre csökkentek. Kanyaró 134 volt, fültömgyölő 37, hökhurut 24. Más egyéb betegség kevés fordult elő. Az oltási díjakra összesen 5374 kor. 8 fillért utalványoztak ki.

Az államépítészeti hivatal jelenti, hogy a szeged—temesváros—szászsebesi uton a kavicszállítást befejezték, a versec—pancsovai uton pedig a kavicszállítás folyik. Az összes állami utakon a szükséges munkálatokat végrehajtották, a törvényhatósági utakon pedig a kavicszállítások részben folynak részben befejeztettek. Fölemlíti azonkívül az államépítészeti hivatal, hogy Szerb-Kereszturon jun. 1-től kezdve posta-ügynökséget állítottak föl.

A kir. ügyész jelentése szerint a nagybecskereki törvénytörvényi fogházban május hó folyamán letartóztatva volt 68 férfi és 5 nőfogyó, a zombolyaiban 3 férfi, 1 nő, a törökkanizsiban 6 férfi, 1 nő, a nagyszentmiklósiiban 21 férfi, 3 nő, a billédiben 3 férfi, a nagyikindaiban 53 férfi, 5 nő, a törökbecseiben 2 férfi, a módosiban 3 férfi, 1 nő.

A felebbezett ügyek közül kiemeljük Gergelyov Mihály óbessenyői bíró felebbezését az alispáni felfüggesztő határozat ellen. A bizottság az alispán határozatát helybenhagyta. Eppen úgy helybenhagyta a bizottság Knoll János román-petrei jegyző ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatot is.

A gabonaelővételi uzora-ügyek most ismét foglalkoztatták a köz. bizottságot. A temesvári főügyész ugyanis kérte Torontálvármegye köz. bizottságát, hogy miután a gabonauszora-ügyekben hét év alatt mindössze hat uzora-ügyben hozhattak ítéletet, tegyen előterjesztést az igazságügyminiszterhez, hogy a gabona-uzorának hivatalból való üldözésére vonatkozó rendeletet helyezze hatályon kívül.

A vármegye törvényhatósága beszerezte a gabonauszorára vonatkozó adatokat s miután az adatok tényleg azt bizonyítják, hogy a gabona-uzorának hivatalból való üldözése eredményre nem vezet, Szilágyi Albert aljegyző előadása alapján a köz. bizottság kimondta, hogy fölterjesztést intéz az igazságügyminiszterhez, hogy a gabona-uzorának hivatalból való üldözésére vonatkozó rendeletét helyezze hatályon kívül.

Egyéb folyó ügyek elintézésé után az ülés véget ért.

A szerb kongresszusról.

(Saját tudósítónktól.)

Karlóca, június 9.

Táviratomban már megemlítettem a kongresszus ünnepélyes megnyitását, most annak a részleteire kívánok kiterjeszkedni. Mindenekelőtt megemlítem, hogy a vendégek jó része torontál-megyei szerb. Nemesak „torontáli parasztok“, mint a fővárosi sajtó egy része írja, hanem nagyrészen a torontáli középosztály tagjai, a lateinerek, kik egyrészt mint a kongresszus tagjai, másrészt mint hallgatók jöttek el Karlócára. A torontáli ember büszkeségét nagyban emeli az a

körülmény is, hogy a királyi biztos, Tallián Béla v. b. t. t., a mi egykori alispánunk, szintén torontáli ember. Tallián egyébként az ő megnyerő modorával nemcsak a torontáliak, de az egész kongresszusnak megnyerte rokonszenvét.

A kongresszus megnyitásának pompás idő kedvezett, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a közel-távolból ezrével érkezzenek vendégek.

Igen jó benyomást tett a patriárkának üdvözlő beszéde, ki lendületes szavakban arra figyelmeztette a kongresszust, „hogy egy mennyei atyának fiai és egyazon földi atyának fiai vagyunk.“

E magas szárnyalású beszéd után Budisavlyevits zágrábi főispán vezetése alatt egy küldöttség kérte fel a királyi bizost a kongresszus megnyitására. Tallián Bélán fényes díszmagyar volt a Sz. István-rend keresztjével ékesítve. Vele volt a szolgálatiételre melléje rendelt Jovanovics Pál miniszteri titkár, szintén díszmagyarban. A díszszázad szabályszerűen tisztelgett a király képviselője előtt és a zenekar a néphimnuszot játszotta. A gyülesterem bejáratánál Brankovics patriárcha és a püspökök fogadták a királyi bizost, aki azután a kongresszusi képviselők és a közönség lelkes zsviózása között födött föl az elnöki emelvényre ment és lepecsételve átadta a hozzá intézett királyi leiratot Jovanovics Pál miniszteri titkárnak. A titkár felbontotta a királyi leirat pecsétjét, mire a királyi biztos levette kalapját, és Jovanovics felolvasta magyar nyelven a király leiratát, a melyet a jelen voltak állva hallgattak.

A király, a királyi biztos és Széll Kálmán miniszterelnök neveinek említésnél lelkes zsviózás hangzott fel a teremben, a mely épp oly lelkesen ismétlődött, a mikor a patriárcha titkára szerb fordításban olvasta fel a királyi kéziratot. A leirat felolvasása alatt a díszszázad a főtéren szabályszerű diszlövéseket tett, a zenekar a néphimnuszot játszotta és közben megdördültek a diszüteg ágyui. Azután a királyi biztos leült és födött föl a következő magyar beszédet intézte a kongresszushoz:

Nagyméltóságú metropolita és patriárka ur! Főtisztelendő püspök urak! Tisztelendő és tisztelt urak!

Ó császári és apostoli királyi felségének imént felolvasott legfelsőbb leiratával a király legfelsőbb személyének képviselőjévé kineveztetvén, ezennel megnyitom a felséges urunk és királyunk folyó év március hó 5-én kelt legfelsőbb engedelmével a mai napra összehívott görög keleti szerb nemzeti egyházkongresszust.

Azután szerb nyelven folytatta:

Ezennel felszólítom önöket, hogy a megválasztott kongresszusi képviselők választási jegyzőkönyveit igazolván, a kongresszust egy világi al-elnök és kellő számu jegyző megválasztásával minél előbb megalakítsák. Kérem a patriárka elnök ur ő nagyméltóságát, hogy a kongresszus megalakulását, az igazolt kongresszusi tagok és a kongresszusi tisztikar névjegyzékével együtt annak idején közölje velem, hogy még az érdemleges tárgyalások megkezdése előtt megtehessem közléseimet a legfelsőbb helyen kapott utasítások alapján.

A királyi biztos megnyitó beszédére Brankovics György patriárka a következő beszéddel válaszolt:

Nagyméltóságú királyi biztos ur! Ó császári és apostoli királyi felségének, legkegyelmesebb urunknak és királyunknak, I. Ferenc Józsefnek nemes, fennkölt, kegyes és jó szive szent orthodox egyházunk és az ő felségéhez mindig hű szerb nép számára mindenkor a kiapadhatatlan kegyelem forrása volt és ma is az. A legfelsőbb kegyelem ama számtalan jele mellett, a melyekkel orthodox egyházunk és az ő felségéhez hű nép miként meleg napsugarakkal elárasztott, ott ragyog ez a mai ünnepies aktus, amelyet ő császári és királyi felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott.

Amint az ő császári és apostoli királyi felségéhez mindenkor hű szerb nép legbensőbb hálával, rendületlen hűséggel és lojalitással fogadta a legfelsőbb kegyet, úgy a szerb nép itt összegyűlt püspökei és képviselői is legmélyebb job- bági hódolattal köszönik azt a dicső és nagy kegyet, a melylyel a hön kivánt egyházkongressz-

szus összeülése egyházi és közművelődési szükségleteinek rendezése végett legfelsőbb helyen megengedtetett.

És a mint mi kongresszusainkon a legnagyobb készséggel, bizalommal és legmélyebb tisztelettel járultunk mindenkor ő felsége megszentelt személyének képviselői elé, épp úgy járunk ma bizalommal és mély tisztelettel nagyméltóságod, mint királyi biztos elé, legmelegebben üdvözljük, magunkat és működésünket nagyméltóságod jóindulatába ajánljuk és szívünk legmélyéből örömmel kiáltjuk: Ó császári és apostoli királyi felsége, legkegyelmesebb urunk és királyunk, I. Ferenc József éljen, vizeki Tallián Béla királyi biztos ő nagyméltósága éljen! éljen, éljen!

Az agg patriárka válasza után lelkes zsviókiáltás hangzott fel, amely még fokozódott, a midőn a királyi biztos a patriárkától, a püspököktől és a díszküldöttségtől kísérvé elhagyta a termet.

A királyi biztos távozása után Krassovics György, a radikális párt vezére és a kongresszus leendő alelnöke óvást tett a királyi leiratnak magyar nyelven történt felolvasása ellen, mert a szerb metropolitának törvényesen elismert hivatalos nyelve a szerb, énnélfogva a királyi leiratnak csak szerb fordítását ismerheti el autentikusnak.

Azután 15 tagú igazoló-bizottságot választottak. 15 választás ellen adtak be óvást. A megnyitó ülést délután 1 órakor rekesztették be.

Délután két órakor diszebed volt a patriárka palotájában.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálló mellett.

Június 12. A Steimbach-siremlék leleplezése.

22. Országos vívőverseny.

Julius 6. Kereskedő ifjak egyletének mulatsága a kinestári erdőben.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos alispán ma hivatalos ügyekben Nagykikindára utazott. Onnan pedig szintén hivatalos ügyekben Budapestre utazik.

— **Kinevezés.** A király Szörényi Gyula szászabányai járásbírói albirót az alibunári járásbíróshoz járásbíróvá nevezte ki.

— **Megyés püspökünk állapota.** Desseffy Sándor megyés püspök állapotában ismét javulás állott be. Az egyházfejedelem gyöngesége ugyan még egyre tart s azért kénytelen lesz az ágyat őrizni néhány hétig. A megyés püspök hógylétéről napjában százával érkeznek tudakozó táviratok az ország minden részéből. A püspök közelébe természetesen senkit sem bocsát a környezete.

— **Magyar név.** A belügyminiszter Lasztovicza Lajos máv. államéselöljáró, horvát-cselei lakos, valamint kiskoru gyermekei Sándor és Lucia családnevének „Laszló“-ra kért változtatását megengedte.

— **Hivatalvizsgálat a kir. ügyészségnél.** Tegnap este érkezett városunkba Lobmayer István, szegedi kir. főügyész. A főügyész a helybeli kir. ügyészségnél a rendes időszaki vizsgálatot tartja, mely előreláthatólag néhány napig fog tartani.

— **Püspöki körlevél.** A temesvári püspöki aulából ma küldték szét a június havi, ez évi VI-ik püspöki körlevelet, mely több egyházi ügyről ad értesítést és dr. Váradny Árpád kanonok, min. osztálytanácsosnak c. püspökké történt legfelsőbb kinevezését közli.

— **A kövezés.** A multkori városi közgyűlés tudvalevőleg elrendelte, hogy a kövezési munkálatokra új árlejtést irjanak ki. Az új árlejtéssel azonban a város meglehetősen megjárta. Ma volt ugyanis a városházán a kövezési árlejtés dr. Grandjean József polgármester, Mattanovics György jegyző és Jakoby Gábor mérnök részvételével és a kövezésre ezuttal csak egy ajánlattevő jelentkezett, akinek az ajánlata drágább mint az első árlejtésen nyert legolcsóbb ajánlat. Az ajánlattevő Reitter Mór, aki 10 százalékos árengedménnyel hajlandó elvállalni a 20.780 kor. 88 fillérrel előirányzott kövezési munkálatokat,

amíg az első árlejtésen volt 11, sőt 12% os ajánlat is. Reitter Mór a kockakövezéshez a lukareci követ négyszög méterenkint 19 kor. 80 fillért, a lukareci ciklopsz követ pedig négyszög méterenkint 7 koronáért hajlandó szállítani, a régi kövek fölszakítási munkáit és a homokszállítását pedig szintén 10 százalék árengedménnyel végzi el. Az ajánlat fölött majd a legközelebbi közgyűlés fog dönteni.

— **Halálozás.** Krivinaí Lonovics József, Csanádmegye nyug. főispánja. a Szt. István-rend kiskeresztése, a Lipót-rend lovagkeresztése, Makó város díszpolgára, aki régebben a délvidéken is működött s általános tiszteletben állott, szombaton Budapestben 79 éves korában meghalt. Ma temették el nagy részvét mellett. Pusztadomb-egyházán a családi sírboltba.

— **A nagybecskereki ev. ref. egyház f. hó 9-én presbiteri ülést tartott,** melyben Novotni temesvári harangöntővel tárgyalt 3 harang beszerzési ügyben. A harangok 4200 koronába kerülneek teljes felállításal. Erre fedezetül van az egyháznak 1800 korona készpénze. Ezenkívül Kató Gusztáv p. ü. titkár végrendeletileg egy harangra valót hagyományozott az egyháznak azon feltétel alatt, ha a hívek maguk között hamar összegyűjtik a még hiányzó összeget. Remélhetőleg az egyház buzgó hívei, segítve itteni lelkes polgártársainktól, hamar összegyűjtik a még hiányzó összeget s megszólal nemsokára a bégaparti csinos kis gót stílusú toronyban is a híveket Isten imádságra felvívogató szép harangszó. Ugyanezen gyűlésen a lelkész fájdalommal tudatta, hogy Zsiross Lajos főgondnok tiszteről lemond. További megmaradásra küldöttségileg kérik fel.

— **Gyermekvásár.** A Fehér-kereszt temesvári fiókja tegnap tartotta meg a gyermekvásárt. A vásár reggeli 9 órakor vette kezdetét és már 10 órakor mind a 19 kiállított gyermek kapott új apát-nyát. A lélekemelő aktusnál dr. Szana igazgató-főorvoson kívül jelen voltak: Blau Gizella és Barát Armin titkár és nagyszámú közönség. Örökbe fogadták a többek közt: Nagy György kömvés az 1 éves Csomós Katicát, Bálint József máv. mulakatos az 1 éves Radosavlyev Lukácsot, Metz János gyertyamosi gazda a 7 éves Petku Jánost, Deivald Ferenc resicai bázulajdonos az egy éves Markusz Máriát, Krémer Mátyás szijgyártómester az 1 éves Jakab Évát, Götter Mihály zombolyai keresmáros az 5 éves Zsurkony Erzsit, Bognár Ferenc máv. altiszt a 3 éves Bergyan Jenőt, Elszeszer Péter moravicaí gazda a 8 éves Tolmacsov Szlavánát, Mencezer Péter verseczi gazda a 8 éves Müller Annát, Kölczer Gerhard verseczi gazda a 7 éves Láng Ilnót, Deutsch Károly verseczi kömvés mester a 9 éves Tomaszin Dolfinát, Hameder Ferenc nagykőveresi szijgyártómester a 4 éves Pechó Máriát, stb. stb. A gyermekeket új szüleik részint azonnal magukkal vitték, részint az örökbe-fogadáshoz szükséges okmányok beszerzéséig egyelőre ott hagyták a lelencházban.

— **A zombolyai kiállítás** igen sikerültnek ígérkezik, amennyiben eddig 560 drb ló és 510 szarvasmarha van a kiállításra bejelentve. A kiállítást június 15-én Darányi földmivélsügyi miniszter személyesen fogja megnyitni. Miután a kiállításon bemutatandó megfelelő méneket a földmivélsügyi miniszterium az állami méntelepek számára mind meg fogja vásárolni, ez uton is felkéri a megyei gazdasági egyesület a földbirtokosokat, hogy 3-4 éves méneiket még abban az esetben is hozzák el a kiállításra, ha azokat nem is jelentették volna be. — A zombolyai kiállításra utazó kiscsárdák részére megkeresés esetén a megyei gazdasági egyesület titkári hivatala (Nagybecskerek megyeház) igazolványokat állít ki, melyek alapján a kiállításra utazó kiscsárdák személy és vegyes vonatokkal úgy menet, mint jövet a III-ik kocsiszta, III-ik osztályú féláru jeggyel utazhatnak. Itt említjük meg, hogy dr. Grandjean József polgármester felhívja azokat a gazdákat, akik az ő vezetése alatt akarnak a zombolyai kiállításra utazni, hogy a reggel 3 óra 58 perckor induló vonatra szálljanak fel.

— **A kerékpárosok megrendszabályozása.** A kerékpárosok az adó alól felszabadultak, de a helyett kapnak most szabályrendeletet, amely van olyan súlyos, mint az adó, azzal a különbséggel, hogy a rendszabályok szükségesek. A rendőrkapitányság már dolgozik is a szabályrendeleten, amely szerint minden kerékpáros kötelezve lesz, hogy biciklijén számmal ellátott táblát

viseljen, hogy ellenőrizhető legyen. Így véli könnyebben megakadályozni a rendőrség a gyors karikázást. A szabályrendelet azonkívül a kerékpárosokat bizonyos sétatnyokról és helyekről eltiltja.

— **Dankó Pista hangversenye.** Dankó Pista tegnap kezdte meg hangversenyét dalostársulatával. A kedvezőtlen idő miatt a kaszinó zárt helyiségében volt a hangverseny, de azért itt is nagy és díszes közönség gyűlt össze, a mely élvezettel hallgatta a szebbnél szebb nótákat és az egyes számok után zajosan tapsolt úgy az előadóknak, mint Dankó Pistának.

— **Torontálvármegye állategészségügye.** A törvényhatósági kir. főállatorvos a közg. bizottság tegnapi ülésén terjesztette be Torontálvármegye állategészségügyi viszonyairól szóló május havi jelentését. A jelentés szerint az április hóban megkezdődött tavaszi legelőre való hajtás e hónap első napjaiban befejeztetett. A legelők az enyhétél és a nedves időjárás következtében dusak voltak, azonban a zord időjárás különösen a hónap első felében gátolta az állatokat abban, hogy azokat kondíció megszerzése tekintetében kellően értékesítsék s úgy a legelőre kihajtott állatokon a szokásos tavaszi feljavulás az idén nem igen következett be. A legelőre kihajtott állatok közt a szokásos lépene az idén korán lépett fel; azért nevezhető korának, mert rendes körülmények közt inkább a melegebb idő beálltával szokott csak fellépni. Sertésállományunkban a sertésvész ez évben szintén igen korán lépett fel tömegesebb számu községekben. dacára, hogy az előző évben ezen betegség is inkább a forró napokat választotta tömegesebb fellépési idejéül. A Temesváron fellépett ragadós száj- és körömfájás hozzánk is becipeltetett, nevezetesen: Horvát-Csenére, illetve ennek határában levő egy tanyára. A betegség elfojtása és elhurocolásának megakadályozása érdekében a legszigorubb intézkedések lettek megtéve és alkalmazva. Ugyanis Szerb-Csene, Bobda, Gyertyámos, Kis-Jécsa és Billéd község összes ezen betegség iránt fogékony állatai meg lettek vizsgálva nevezetesen a szarvasmarhák egyenkint, s mint állategészségügyünkre örvendetes eredményt jelentheti a főállatorvos, hogy a betegség ezen említett községekben nem lépett fel, sem pedig a befertőzött tanyáról az sehová el nem hurcoltatott. Fertőző betegségek a következő helyeken léptek fel: Takonykór: Grabác, Antalfalva községekben. Rühkór: Jankahid, Torda, Nagybakács, Csebzsa, Ozora és Czernya községekben. Lépene: Orlovát, Számos, Végzentmihály, Révaufalu és Csóka községekben. Sertésvész: Magyarczernya, Nagyteremia, Románkécsa, Hertelendfalva, Módos, Gaád, Szerbnagyszentmiklós, Magyaríttebe, Gyála, Tiszahegyes és Mokrin községekben. Sertésorbánc: Deszk, Gyála, Magyarczernya és Nemetczernya községekben. Veszétség: Nagybecskerek, Grabác és Surján községekben. Jóindulat buja kiütés: Szerbecsanád, Kisjécsa, Nagytőszeg, Ószentiván és Kiszombor községekben. Ragályos száj- és körömfájás: Horvátcsene községben. Megszünt pedig: Takonykór: Torontálvásárhely, Togyér, Klekk és Alibunár községekben. Rühkór: Fény, Jánosföld, Ótelek, Alibunár, Szerbnagyszentmiklós, Jarkovác és Szerbneuzina községekben. Lépene: Szeferkin, Orlovát és Zsigmondfalva községekben. Sertésvész: Istvánföld és Zombolya községekben. Sertésorbánc: Szerbittebe, Lukácsfalva, Gyála és Deszk községekben. Veszétség: Togyér és Zombolya községekben.

— **A közlegelők bérbeadása.** Megirtuk annak idején, hogy dr. Grandjean József polgármester rendeletet adott ki, melyben megtiltotta a közbirtokosságnak, hogy a közlegelőket felszántásra bérbeadják. A közbirtokosság ez ellen felebbezelt az alispánhoz, azonban az alispán a polgármester tilalmát, mint a mely a törvény intencióinak megfelel, helybenhagyta.

— **A kutyák ellen.** A nagybecskereki kutyákra szomorú idők következnek. Eddig mentek voltak a civilizáció áldásaitól, most azonban, hogy szabadságukkal visszaélnék, a rendőrség szükségesnek tartja, hogy a szabályrendeletet, titkaival megismertesse őket. Készül is már ellenük a rendőrségnél a szabályrendelet, a mely a szájkosárt rendeli el ellenük, úgy hogy a város belterületén szájkosár nélkül nem szabad csatangolniok, különben a pecér kezeibe kerülnek.

— **Halálos álom.** Szrdanov Áca szerbittebei lakos tegnap kocsiával kiment a mezőre dolgozni. Magával vitte négy éves kis fiát s azután ott hagyta a kocsit mellett. A kis fiu, míg atyja a földjén munkálkodott a kocsit alá feküdt s ott elaludt. E közben a félig kifogott lovak valamitől megijedtek, elindultak s a kocsit kerekkel a kis fiut úgy összetörték, hogy rövid idő múlva kiszervenedett. A vizsgálat és a boncolás megejtésére dr. Selymessy Sándor kir. törvényszéki

biró, dr. Lauka József kir. alügyész, dr. Fialowski és dr. Magyar törvényszék; orvosok ma kimentek Szerb-Ittebére.

— **Elgázolás.** Abelovszky Janó, tót-arádáci lakost, vasárnap délelőtt Hieber Rudolf szódagyáros kocsija a Béga-partján elgázolta. A szerencsétlenül járt embernek bal oldalbordája összezúzódott és jobb lába eltört. Hozzá tartozói eszméletlen állapotban vitték haza Tótarádácra. A vizsgálat folyik.

A Béga vizállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint június 10-én a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár + 0'08 apadó.
Nagybecskerek + 1'08 áll.
Títel +

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 10-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 10.

A képviselőház ma délelőtt rövid ülést tartott, melyen tudomásul vették a különböző bizottságok jelentéseit.

Holnap Széll Kálmán miniszterelnök és a miniszterek válaszolnak az eddig hozzájuk intézett interpellációkra.

A delegáció zárulása.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció ma délután tartja Andrássy Gyula gróf elnöklésével zárulását.

A csongrádi mandátum.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Csongrádon Polónyi Géza ellenében fölépített Tasnády is függetlenségi programmal. Csongrádon különben nem lesz egyhamar választás, mert parlamenti bizottság kiküldését tervezik annak megvizsgálására, nem forog-e fenn szükség arra, hogy a tapasztalt vesztegetések miatt a kerület képviselőküldési jogát fel-függeszessék.

A válság.

Budapest június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A felhivatalos Magyar Távirati Iroda fel van hatalmazva annak kijelentésére, hogy a legutóbb elterjedt válsághírek teljesen alaptalanok.

Gróf Forgách Antal ügye.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Forgách Antal ismeretes ügyéből kifolyólag bejelentette kilépését úgy az országos kaszinóból, mint a nemzeti kaszinóból. Az országos kaszinó tudomásul vette a kilépést, a nemzeti kaszinóban azonban többen tárgyalni kívánták a kigolyozási indítványt. Fejérváry Géza bárónak és Beöthy Ákosnak az a véleménye, hogy a katonai becsületbíró határozata után a kigolyozási indítvány nem tárgyalható. A kik a tárgyalást kívánják, azt mondják, hogy elállanak a tárgyalástól a következő feltételek mellett: Ha gróf Forgách kilép a nemzeti kaszinóból, ha lemond balassagyarmati mandátumáról, ha elmegy Magyarországról s bizonyos ideig nem jön vissza, továbbá mondjon le a gróf megyebizottsági tagságáról és soha képviselői megbízást ne vállaljon. A gróf a drákói feltételek ellen tiltakozik s nem hajlandó azokat teljesíteni.

A karlóczi kongresszus.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Karlóczi táviratozzák, hogy a püspöki zsinatot Tallián Béla királyi biztos tegnap a patriárka palotájában hatóságos beszéd kíséretében megnyitotta.

Letépett bolgár lobogó.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A bolgár távirati ügynökség jelenti, hogy Xeresben a bolgár kereskedelmi ügynökség épületéről a török hatóságok letépték a bolgár lobogót. A bolgár kormány erélyes hangú jegyzékben elégtelt követel a portától.

Tengerbe zuhant léghajó.

Budapest, június 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból táviratozzák, hogy a haditengerészeti léghajó-osztály egyik léghajója a tengeren való felszállása közben Baudis hadnaggyal a tengerbe zuhant. A hadnagy a tengerbe fullt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. június 10.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilos	50 kilogr. ára		kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	9.20	9.30	80	9.50	9.65
Pestvidéki uj	76	9.15	9.25	80	9.45	9.55
Bánsági uj	76	9.10	9.25	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	9.15	9.35	80	0.—	0.—
Rozs	—	—	—	—	—	—
— elsőrendű	—	—	70—75	—	7.35	7.45
— másodrendű	—	—	—	—	7.25	7.35
Árpa	—	—	—	—	—	—
— takarmány	—	—	60—62	—	6.10	6.20
— égetni való	—	—	62—64	—	5.75	6.—
— sörfőzésre való	—	—	64—66	—	0.—	0.—
Zab	—	—	—	—	—	—
— elsőrendű	—	—	39—41	—	7.—	7.15
Tengeri ó	—	—	—	—	—	—
— bánsági	—	—	—	—	0.—	0.—
— másnemű	—	—	—	—	0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, június 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén a kereslet valamivel élénkebb volt s így az árak öt fillérrel emelkedtek. A déli zár-latok a következő árakat jegyezték:

Buza júliusra	8.92—8.93
„ októberre	—
Rozs októberre	6.68—6.69
Uj tengeri	5.11—5.12
Tengeri augusztusra	5.12—5.14
Zab októberre	5.79—5.80
Repce	11.65—11.75

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 33 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Versezről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunáról: este 7 óra 23 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegédéről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Módosra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Versezre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunára: reggel 3 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p. délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Karlova—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

Nyiltér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik a felejthetetlen jó anya **Strus Franciskának** szül. Mück-sichek temetési végtisztességételen f. évi június hó 4-én megjelenésükkel bennünket megtiszteltek s így mély bánatunkat enyhíteni óhajtották, fogadják a gyászoló család igaz köszönetét.

Ennek nevében

Nagybecskerek, 1902. jun. 10-én.

Országh Péter,

499—1.1

vő.

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerző

HIRDETÉSEK.

4433. tkvi szám 1902.

501—1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Aranyos Antal, Benkő Vikta férjezett Szücs Ferencné, Benkő Péter, kiskoru Benkő Illés és Julia képviselőiben Végling János közgyám nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedők elleni 785 kor. 87 fillér tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő Nagybecskerek község 5343. számú telekjegyzőkönyvben A. + 7663—7664/410. hr. szám alatt felvett 600 □-öl beltelek 1450 korona, ugyanott 8581—8582/165. hr. szám alatt felvett 1200 □-öl szántó 274 korona, ugyanott 8593—8595/215. hr. szám alatt felvett 3 1000 □-öl szántó 309 korona és végül ugyanott 8602—8605/81. hr. szám alatt felvett 3 hold 1000 □-öl szántó vagyis ezen itt felsorolt ingatlanokból a végrehajtáson kívül álló kiskoru Aranyos Teréz jutaléka is 283 kor. kikiáltási árban 1902. évi július hó 30-ik (harmincadik) napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígérletet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 145 kor., 27 kor. 40 fill., 30 kor. 90 fill. és 28 kor. 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. ig. min. rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1902. évi április hó 15-én.

Szilágyi,
kir. tvszéki bír.

A Gizella-parti „Kurländer-udvarban“

egy kitűnő forgalmu

vendéglő-helyiség kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

KURLÄNDER IMRE

fakereskedése, Korona-utca 585. sz. alatt.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

Hirdetmény.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága az 1902. évi április hó 14-én kelt 434/2091. számú határozatával a törökbecse--karlovai trh. közut 8-9 km. szakaszán létesítendő utkaparóház építését 3083 kor. 86 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkát kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi július hó 2-ik napjának d. e. 11 órájáig a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatali órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskereken, 1902. évi június hó 2-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

15013/I. szám.

M. kir. államvasutak

Bpest-balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-balpart üzletvezetősége a rákos rendező-pályaudvari olajgázyár céljaira az 1902. évi jul. 1-től 1903. évi jun. 30-áig terjedő egy éven át, esetleg kedvező árak elérése esetén az 1905. évi június hó 30-áig terjedő 3 éven át olajgázfejlesztéshez szükséges szabványos Piutsch-féle megfelelően megmunkált öntött acél gázgömbök szállítási biztosítási kiadvánván, arra ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A gázgömbök évi szükséglete 65 darab. A szállításra vonatkozó részletes módokat magában foglaló ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint az országos iparegyesületnél megtekinthető, az üzletvezetőség általános osztályában (Teréz-körút 62. sz. I. em. 8. ajtó) pedig megszerezhető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező 122291.96. sz. általános anyagszállítási feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg. A szabályszerűen kiállított s ivenkint 1 koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen fölirással: „Ajánlat a 15013/902. számhoz ellátva, legkésőbbben folyó évi június hó 20-án déli 12 óráig üzletvezetőségünkönél (Teréz-körút 62. szám I. emelet, ajtó 5.) adandók át, a bánatpénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál folyó évi június hó 19-ig teendő le.

Budapestben, 1902. évi május hó 15-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik).

15634. II. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános tárgyalást hirdet a szajol-aradi vonalon Mezőtúr-Gyoma állomások közt a 798/808. sz. szelv.-ben épülő Nagy-Lápos állomáson 10800 köbméter és a Gyoma-Mező-Berény állomások közt a 983/994. szelv.-ben épülő Körös-Tarcsa állomáson 7285 köbméter, az állomási plateau, az órházi plateauk és a felvételi épület plateauja számára szükséges, összesen 18100 m³ földfeltöltési munka végrehajtására.

A tervek, a szerződési és az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az általános és részletes feltétfüzetek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában és Mezőtúron az osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve 2 koronáért megszerezhetők.

Az ajánlat az egyes állomásokon szükséges földmunkára külön-külön, vagy az összes munkákra tehető meg.

Az ajánlatokat legkésőbb 1902. évi június hó 17-én, déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 fillér bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani: Ajánlat a Nagy-Lápos és Körös-Tarcsa állomásokon létesítendő földmunkákra.

Az ajánlat az összes munkákra, vagy állomásonként külön-külön tehető. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis legkésőbbben f. é. június hó 16-án déli 12 óráig állomásonként 100-100, összesen 200, azaz: kétszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénz, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni. Takarékpénztári könyvek letét gyanánt el nem fogadtatnak.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számítatba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevényvel adandók fel.

Aradon, 1902. május hó 30-án.

(3.2)

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik).

75054. C/III. 1902.

Magyar kir. államvasutak.

Körutazási jegyek kiadása Bécsből a Magas-Tátrába.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a természeti szépségekben bővelkedő Magas-Tátra olesó meglátogatása érdekében Bécsben az államvaspálya udvaron és Ferdinánd császár északi vasuton, valamint a magyar kir. államvasutak bécsi városi menetjegytárájában (Kärntnering, Grand Hotel), továbbá Thos Cook és fia (I. Stefansplatz 2.), Schenker és társa (I. Schottenring 3.), végül Nagel és Wortmann cég (I. Operngasse) utazási irodáiban oly mérsékelt árú körutazási jegyek adatk ki, melyek 45 napig érvényesek és Bécs államvaspálya- vagy északi pályaudvarról Marchegg-Zsolna-Csorba-Csorbató-Csorba-Poprád-Felka-Kassán, vagy Dobsina-Budapest-Marchegg vagy Bruckon át Bécsbe államvaspálya- vagy északi pályaudvar állomásokra gyorsvonaton teendő utazásra jogosítanak.

Az utazás Poprád-Felka és Budapest között tetszés szerint Kassán, vagy Dobsinán át történhetik.

A dobsinai utirány választásánál az utas a poprádfelka-dobsinai kocsit költségeinél menet-jövetkor önmaga tartozik gondoskodni.

Ezen körutazási jegyek május 1-től szept. hó 30-ig az I. osztályra 60, a II. osztályra pedig 40 korona áron adatk ki.

Budapest, 1902. május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik).

65280/902. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1903. évben, illetőleg 1905. év végéig a következő anyagokból felmerülő szükségletének szállítási biztosítási kiadvánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet m. p.

I. Kő- és földnemű anyagok.

Nevezetesen: Chamotte anyag, kályha betétek, árnyékszék és pissoir csészék.

II. Olvasztó-tégelyek.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket előtűntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módokat, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési (a III.) szakosztályánál, Budapest VI. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 47. ajtó szám ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított ivenkint egy

koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb: f. évi június hó 24-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda küldendők és a boríték ezen külccimmel látandó el:

Ajánlat 65280/902. számhoz.

Az ajánlott árak egy évi értékének 5%-kal felérő bánatpénz, készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb f. évi június hó 23-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál letendő.

Bánatpénz nélküli, vagy később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és részletes módokat betartása mellett állítatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. május havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik).

4439. tlkvi sz. 1902.

500-1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Sera János, Sera Tercz és Végling Ferenc közgyám által képviselt kiskoru Sera Ferenc és Etel nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedők elleni 557 korona 57 fillér tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő Nagybecskerek község 5174. számú tkjvben A. + 7663-7664/218. hr. szám alatt felvett 600 □-öl beltelek fele része 1106 kor., ugyanott A. + 8575-8576/15. hr. szám alatt felvett 1200 □-öl szántó, vagyis az 1881. évi LX. t.-c. 156. §-a a) pontja alapján egészben 206 korona, ugyanott 8594-8595/32. hr. szám alatt felvett 3 hold 1000 □-öl szántó fele 912 kor. és végül ugyanott 8602-8605/283. hr. szám alatt felvett 3 hold 1000 □-öl szántó fele 615 korona kikiáltási árban 1902. évi augusztus hó 4-ik (negyedik) napjának délelőtt 10 órájára ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretek senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árak 10%-át, vagyis 110 kor. 60 fill., 20 kor. 60 fill., 61 kor. 50 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tlkvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. törvényszék tlkvi hatóságánál, 1902. évi április hó 15-én.

Szilágyi,

kir. törvszéki bíró.

Borosznó gyógyítófürdő.

Zólyomgyógyászat.

Vasut-állomás.

Posta és távirás.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrású vízvezeték. A **glaubersós** gyógyítóforrások kitiűnő hatásuk heveny és idült **gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.**

Hidegvíz gyógyintézet.

Masszázs, villamozás, **Kneipp**-féle gyógyítómód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők. Állandó fürdőorvos: **Luczy Gusztáv dr.** Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.

Lakás: 8-16 korona egy szoba **heti bérlete** ágyneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék 60 fillér, tészta 50 fillér, sülték 80-180 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál.

400-23.14

Rosenauer Lajos, Besztercebánya.

944/I. sz. 1902.

497-3.2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelés- és vallás- és közoktatásügyi magy. kir. minisztérium hozzájárulásával Ujváron róm. katolikus templom építése 21.624 kor. 55 fill. összeg erejéig engedélyeztetett.

A fentemlített munka kivételének biztosítása céljából az 1902. évi július hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1902. évi május hó 31-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

Torontálvármegye közigazgatási bizottságától.

2947. sz. 1902.

493-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. minisztérium folyó évi május hó 22-én 33781/H. 1902. szám alatt kelt magas rendeletével a nagybecskereki tiszai ármentesítő társulat által Szerb-Elemér, Szerb-Aradác, Tót-Aradác községek határában elfoglalni szándékolt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás folyó évi június hó 30-án d. e. 9 órakor Szerb-Aradác községben (község-házánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

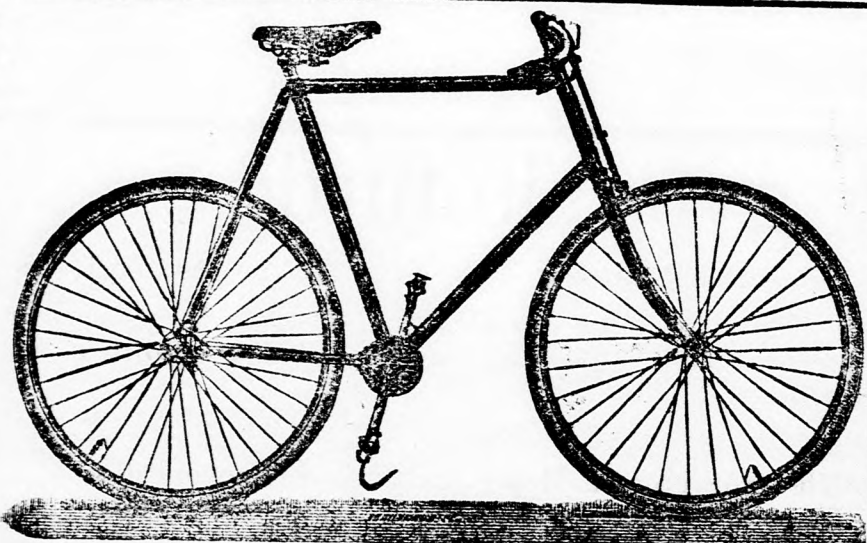
A kisajátítási tervrajz és összeírás Szerb-Aradác község-házánál 15 napi közszemlére kitétetett.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi június hó 3-án.

Gróf Bethlen,
főispán.

NOVÁK J. C., NAGYBECSKEREK.

Legjobb kerékpárok.

Javitó műhely.

hagynók a „Pedált” és a legcsekélyebb visszalépéssel (Rücktritt) fékez.

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világpiacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek. „Wafferrad”, „Dürkopp”, „Noricum” (láncznélküli kitűnő minőség).

A legújabb találmány a szabadonfutó fogaskerék „Free Wheel” (mit Rücktrittsbremse), igen czélszerű, mivel elfáradás esetén pihenőt enged anélkül, hogy el-

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságát, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán neki bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfiélemben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságát magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi egyenlőségben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságát kap magyarázó könyvvel együtt írjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni.

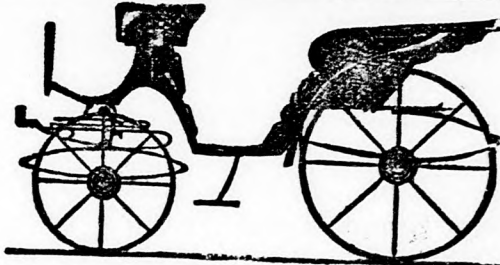
A levelet így kell címezni:

State Medical Institute, 16.

Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.

A levelek mindig bérmentesítendőek.

(18-x.43)

Homokfutókat, hintókat

stb. a legújabb rendszer szerint

elkészítünk.

Javítások jutányos ár mellett.

Új és használt kocsik mindig raktáron.

Minden a kerékgyártó, kovács, nyerges, fényező és szijgyártó szakmába vágó munkákat elvállalunk.

A lóvasalást vizsgázott kovács eszközzi.

Plehnert Péter, kerékgyártó.

Gyémánt Vince, kovács.

Stefany Ede, nyerges és szijgyártó.

Nagybecskerek, Nicky-utca

(a Pest-szállója átellenében.)

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK

JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU

FELVÉTELEK.

BŐVEBBET E LAP KIADÓHIVATALÁBAN

237-x106

268. sz. 1902.

494-3.2

Árverési hirdetmény.

Alólirott község-eljáróság ezennel közhirrre teszi, hogy Ujhely község, mint erkölcsi testület tulajdonát képező, a község-határra kiterjedő vadászati jog 1902. évi augusztus hó 16-tól 1908. évi augusztus 15-ig terjedő 6 évre árverés útján bérbe adatni fog, melyre árverési határnapul 1902. jun. hó 22-ének d. e. 9 órája tüzetik ki a község-ház nagytermében.

Kikiáltási ár az egész időszakra 240 kor., melynek 10%-a bánatpénzül leteendő.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órákban betekintheők.

Kelt Ujhelyen, 1902. évi június hó 5-én.

Stentzer Károly,
jegyző.

Birkenheuer,
bíró.

15734. szám.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szajol-aradi vonala alább megnevezett állomásainak kibővítéséhez szükséges magasépítmények és tartozékainak előállítására ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1902. évi június hó 17-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége titkárságánál (aradcsanádi palota. I-ső emelet) benyújtandók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok közt a szabad választás jogát — tekintet nélkül az árakra — az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A szabályszerűen felhelyezett és lepecsételt ajánlatok borítékai a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat a magy. kir. államvasutak szajol-aradi vonalán létesítendő magas építmények előállítására.”

Az előállítandó magasépítmények következők:
A) Mezötúr-Gyoma állomások közt a 798/808. sz. szelv. épülő Nagy-Lapos állomáson:

Egy emeletes III. rendű felvételi épület, egy kettős emeletes őrház, egy gazdasági udvar 2 rekeszszel, egy szabadon álló árnyékszék III. oszt. felvételi épülethez, egy személtverem, két sütökemence, egy kut a felvételi épülethez, egy kut az őrházhoz, két kettős őrházi melléképület, két őrbódé.

B) Gyoma-Mezőberény állomások közt a 965/964. sz. szelv. épülő Körös-Tarcsa állomáson:

Egy emeletes III. rendű felvételi épület, egy kettős emeletes őrház, egy gazdasági udvar 2 rekeszszel, egy szabadon álló árnyékszék III. rendű felvételi épülethez, egy személtverem, két sütökemence, egy kut a felvételi épülethez, egy kut az őrházhoz, két kettős őrházi melléképület, két őrbódé.

Az ajánlatok az összes munkákra, vagy az egyes állomásokon létesítendő munkákra külön-külön tehetők meg.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, azaz: 1902. évi június hó 16-án déli 12 óráig állomásonkénti munkákra 2100 korona, azaz kettőezer száz korona bánatpénz a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárána (aradcsanádi palota földszintjén) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas érték-papírokból teendő le.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb, utolsó árfolyam szerint számítatnak, de nem névértéken felül.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértívevényen adandók fel.

A létesítendő épületek tervéi, a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége építési és pályafentartási osztályánál megtekinthetők, ugyanott az ajánlat alapjául szolgáló költségösszeírások, a szerződési tervezet, ajánlati minta és a pályázati feltételek 2 kor. lefizetése mellett kaphatók. Aradon, 1902. május hóban.

3.2

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Két szoba, konyha és a szükséges mellékhelyiségekől álló

lakás azonnal kiadó.

Zápolya-utca 1-ső szám alatt.

(819-x.38)